

Nr 192.

Av herr **Snygg** och fru **Sjöström-Bengtsson**, i anledning av
*Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlö-
ningar vid statens sinnessjukhus.*

I statsverkspropositionen bil. 13, elfte huvudtiteln, punkt (27) 25, Statens sinnessjukhus: Avlöningar äro redovisade av kungl. medicinalstyrelsen framlagda förslag till personalförstärkning vid sinnessjukhusen.

Medicinalstyrelsen har som motivering till sitt förslag om en ökning av sjukvårdspersonalen för nya och befintliga vårdplatser anfört dels den vidgade tillämpningen av medicinska behandlingsmetoder, dels önskemålet om att höja sjukhusens allmänna standard på det medicinska området. Förslaget anknyter även till det av riksdagen 1950 fattade principbeslutet om sinnessjukvårdens upprustning. Enligt vår mening är medicinalstyrelsens förslag mycket blygsamt. Jämsides med den materiella upprustningen i form av om- och nybyggnad, som nu pågår, är jämväl en upprustning av sjukhusens personella resurser ofrånkomlig, om vården av de sjuka skall kunna bedrivas på ett önskvärt rationellt sätt. Därtill kommer den stora överbeläggningen vid samtliga sjukhus, vilken i hög grad försvårar omvårdnaden om de sjuka och gör arbetet för personalen ytterst betungande. Medeltalet för denna överbeläggning var den 1 augusti 1953 något mer än 17 %. Den största överbeläggningen — cirka 40 % — rådde vid Restads sjukhus vid Vänersborg. Personalbehovet är icke anpassat efter denna överbeläggning. Personal avsedd att handha patientsysselsättning och arbetsterapi får på grund härav ofta tagas i anspråk för den omedelbara vården, vilket är beklagligt med hänsyn till den vikt, som läkare och myndigheter fästa vid arbetsterapiens betydelse som behandlingsform. Därtill kommer, att det fortfarande finnes vårdavdelningar, som på grund av personalbrist sakna nattpersonal. På dessa avdelningar läsas patienterna in på kvällen och få ligga hela natten utan tillsyn, ett förhållande som är mycket otillfredsställande.

Sjukvårdspersonal till följd av nya vårdplatser.

Medicinalstyrelsen har till följd av nya vårdplatser för en tuberkulos-paviljong vid Ulleråkers sjukhus begärt 2 översköterskor, 2 första sköterskor, 6 skötare och 17 sköterskor. 1951 färdigställdes en tuberkulos-paviljong med 60 vårdplatser. Den andra i tuberkulosavdelningen ingående paviljongen beräknas bliva klar att tagas i bruk under 1954. Den är avsedd för 63 patienter. Medicinalstyrelsen har för denna begärt

samma personalstyrka, som beviljades 1950/51 för den då öppnade paviljongen. Departementschefen har emellertid föreslagit en minskning med 2 skötare och 6 sköterskor. Sinnessjuka och därtill tuberkulosjuka patienter kräva en om möjligt än noggrannare och omsorgsfullare vård och tillsyn än andra. Med den av departementschefen föreslagna personalstaten torde det icke bli möjligt att belägga hela den nya paviljongen. Vi hemställa om att riksdagen måtte bifalla den av medicinalstyrelsen föreslagna personalstaten för den nya tuberkulospaviljongen.

Läkare för befintliga vårdplatser.

Medicinalstyrelsen har på anförda skäl föreslagit en förstärkning med 8 läkare för befintliga vårdplatser. Av dessa har departementschefen tillstyrkt, att 1 inrättas vid Vipeholms sjukhus.

Medicinalstyrelsen har bl. a. föreslagit, att 1 läkartjänst i Ca 29 inrättas vid Restads sjukhus, som f. n. har en beläggning av 166 patienter per läkartjänst, och 1 läkartjänst i Ce 29 vid Sidsjöns sjukhus' specialavdelning på grund av en alltmer ökad arbetsbörda vid detta sjukhus.

Vi hemställa, att riksdagen måtte besluta bifalla detta medicinalstyrelsens förslag att förstärka läkarpersonalen vid Restads sjukhus med 1 läkare i Ca 29 och vid Sidsjöns sjukhus med 1 läkare i Ce 29.

Sjukvårdspersonal vid befintliga vårdavdelningar.

Medicinalstyrelsen har föreslagit vissa förändringar i organisationen av vårdavdelningarna vid Vipeholms sjukhus. För att få till stånd bättre vård- och differentieringsmöjligheter ha de därstädes befintliga 12 vårdavdelningarna, var och en med 80 à 90 vårdplatser, föreslagits till delning, vilket skulle medföra, att en förstärkning av personalen med 5 överskötare- och 7 överskötersketjänster inrättas. Departementschefen har tillstyrkt, att 6 överskötersketjänster tillsätts. Ett bifall till detta förslag skulle innebära dels att hälften av vårdavdelningarna fortfarande kommer att bibehållas vid sin otympliga storlek, dels att ingen av vårdavdelningarna med manlig personal nu kan uppdelas.

Med hänsyn till angelägenheten av att en bättre organiserad vård snarast genomföres vid Vipeholms sjukhus få vi hemställa, att riksdagen måtte bifalla medicinalstyrelsens förslag om inträttande av 5 överskötare- och 7 överskötersketjänster i Ca 14 vid Vipeholms sjukhus. Därest detta förslag icke skulle bifallas, få vi i andra hand hemställa, att riksdagen måtte bifalla departementschefens förslag med den ändringen, att 3 överskötare- och 3 överskötersketjänster inrättas samt att riksdagen uttalar sig för att den fortsatta uppdelningen av vårdavdelningarna vid Vipeholms sjukhus måtte genomföras snarast möjligt.

Medicinalstyrelsen har föreslagit inrättandet av 1 förstaskötersketjänst vid Sidsjöns sjukhus' medicinska behandlingsavdelning. Arbetet

på denna avdelning är så krävande och omfattande (insulin, elchock, mikrovågbehandling m. m.) att en kvalificerad ersättare för översköterskan anses nödvändig för kontinuiteten i behandlingarna. Vi hemställa om bifall till framställningen.

Medicinalstyrelsen har på anförda skäl föreslagit, att vid S:t Lars sjukhus 5 skötersketjänster utbytas mot 5 skötartjänster. Vi hemställa om bifall till detta förslag.

Utöver i särskilda punkter gjorda förslag om inrättande av nya tjänster till förstärkning av vårdbehovet för befintliga vårdavdelningar har medicinalstyrelsen dessutom hemställt om inrättande av 62 skötar- och 78 skötersketjänster. Departementschefen har i detta avseende endast tillstyrkt, att 4 skötare och 6 sköterskor anställas.

Enär ett bifall till medicinalstyrelsens förslag oförändrat i nuvarande läge icke kan påräknas och då ett bifall till departementschefens förslag skulle ge sinnessjukvården alltför litet av den nödvändiga personella upprustningen, få vi hemställa, att riksdagen med ändring av departementschefens förslag beslutar, att 30 skötare och 40 sköterskor måtte anställas.

Ekonomipersonal för befintliga vårdplatser.

Medicinalstyrelsen har i sitt förslag redovisat vissa ekonomitjänster, som befinnas angelägna vid sjukhusen, och samtidigt föreslagit vissa tjänster till indragning på grund av ändrade förhållanden. De till indragning föreslagna tjänsterna har departementschefen tillstyrkt skola utgå ur personalförteckningen men har icke tillstyrkt nyanställning av mer än 4 tjänster av begärda 16. Bland dessa intar förslaget om att vid Frösö och Furunäsets sjukhus skulle vid vardera sjukhuset inrättas 1 hantverksföreståndartjänst i Ca 13 (tapetserarbeten för underhåll av möbler, madrasser, linoleummattor m. m.) en särställning i fråga om angelägenhetsgrad. Vi hemställa om bifall till medicinalstyrelsens förslag i detta avseende.

På grund av överbeläggningen vid sjukhusen har arbetet ökat även inom ekonomin, framför allt i kök och tvätt. Därtill kommer, att patientarbetskraften minskas undan för undan på grund av den intensifierade behandlingen och därav följande kortare sjukhusvistelse. Önskvärda förbättringar av patientkosten äro dock icke möjliga utan personalförstärkningar. Vi hemställa om bifall till medicinalstyrelsens förslag om inrättandet av 8 ekonomibiträdestjänster i Ce 4.

Med hänvisning till vad här anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att vid behandlingen av elfte huvudtiteln, punkten statens sinnessjukhus, beakta vad här föreslagits.

Stockholm den 27 januari 1954.

Gustaf Snygg.

Anna Sjöström-Bengtsson.